

Deset rukou

Září 1945, časně ráno v jednom z táborů pro ty, kteří přežili válku a nemohou jít domů. Stůl v dřevěné kolně osvětluje jediná žárovka. Deset mladých ženských rukou tu čistí a krájí řepu, k obědu bude řepná kaše. Deset rukou, pět příběhů, pět životních osudů.

První ruce patří Matyldě Rubínové. Rády by vyprávěly svůj příběh. Matyldě bylo devatenáct let, když před koncem války přežila pochod smrti do Bergen-Belsenu. Maminka jí zemřela před očima, předtím viděla tatínka stát ve frontě do plynu. Její první myšlenka při osvobození byla: „Proč to přichází tak pozdě?“ Utěšovala se nadějí, že najde bratra. Každý mladý člověk, kterého viděla z dálky, jí ho připomínal. Vědomí, že žije, ji udržovalo při životě. Matylda měla pocit, že ji okolí nepřijalo. Žila vnitřním životem, hodně četla a pokoušela se psát básně.

Druhé ruce posunují nakrájené plátky řepy doprostřed stolu. Jejich příběh, příběh Marty, se posunuje doprostřed ulice, ve které s rodiči bydlela na začátku války. Když pak bylo po všem, ani nevěděla, jak se tam ocitla. Pamatovala si jenom, že šla dlouho pěšky a pak jela vlakem. Dlouho stála před rodičovským domem, z komína se kouřilo, někdo v něm tedy bydlel. Když se odhodlala zaklepat na vstupní dveře, odhrnula se záclonka za sklem a na Martu hleděly tmavé oči. Pak se záclonka vrátila na své místo – a víc nic. Nikdo neotvíral. Marta šla dál ulicí, kterou tak dobře znala. Trvalo celou věčnost, než na ni kdosi zavolal jménem. Několik dní přespávala každou noc v jiném domě, u jiných lidí. Pak se jí ujala rodina otcova známého. Když poprvé přišla do jejich domu, hned si všimla barevného koberece v hale. Byl to koberec z otcovy pracovny. S novou rodinou si Marta příliš nerozuměla. Měla pocit, že je jim na obtíž, že sami mají dost svých starostí. Když jim chtěla vyprávět, co hrozného prožila, říkali jí, že si vymýšlí. Vypravila se navštívit svou kamarádku, ta pracovala v kanceláři organizace pomáhající Židům. Obraz, který spatřila na zdi kanceláře, Marta také dobře znala. Visel kdysi v jídelně jejich domu. V tom domě, ve kterém nyní bydleli cizí lidé a nebyly v něm ani jejich věci. Marta požádala o zařazení do tábora pro lidi bez domova a o změnu jména. Jmenuje se teď Miriam.

Třetí ruce, třetí příběh. Gertin otec byl doktor, také ona měla studovat a stát se lékařkou. Tomuto snu teď byla na hony vzdálená, nebyl tu nikdo, kdo by ji zajistil a studia jí zaplatil. Ale nevzdávala se, předsevzala si, že pro to udělá všechno. Už kvůli tatínkovi, tolik si to přál. V příštím roce měla začít studovat na zdravotnické škole, Židovská obec jí slíbila finanční pomoc. Gerta si uvědomovala, že jí budou zameškané roky chybět, že její budoucí spolužačky budou se svými znalostmi dál. Spala nejvýš pět hodin denně – v Osvětimi někdy nesměli spát i několik nocí. Tady v táboře pomáhala v kuchyni, v prádelně i na ošetřovně. Převazovala špatně hojící se rány, natírala mastí vředy. Nebála se, že by se mohla nakazit. Ve volných chvílích četla knihy, ty byly zatím jejím jediným zdrojem vědomostí....O patnáct let později dostane doktorka Gerta Schleimová své první ocenění za medicínu....

Čtvrté ruce patří nejstarší z přítomných žen. Válka jí vzala muže, o synovi nic neví. Ani ona už ve své zemi nemá domov. V této chvíli ještě netuší, že se jí podaří dostat se do Izraele. Že jednou půjde po ulici v Haifě a tam si všimne vojáka vystupujícího z auta. Bude to její syn; naposledy ho viděla, když mu bylo čtrnáct.

Páté ruce, to jsou ruce Leny. Na tu už dnes čeká nový příběh. Večer se seznámí se Simonem, později spolu požádají o vycestování do Palestiny. Tam začnou nový život v domě Simonova bratra, který stihnul odjet na začátku války. Postaví dům, zasadí strom a budou mít tři děti....

Deset rukou, pět příběhů. Až nám je budou vyprávět, poslouchejme pozorně, co nám říkají.

Markéta Reindlová
18 let
Gymnázium Sušice